

## **Lokalny informator „Za życiem”**

### **Sprawdź jakie uprawnienia przysługują ci w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”**

Przygotowany informator pomoże ci przygotować się na narodziny także nieuleczalnie chorego dziecka. Dowiesz się jakie ci przysługują :

- prawa,
- badania,
- rodzaje wsparcia ( zdrowotnego, socjalnego)

### **Gdzie jeszcze uzyskasz informację o uprawnieniach**

Potrzebne informacje otrzymasz:

- w przychodni,
- w szpitalu,
- w ośrodkach pomocy społecznej,
- w instytucjach wsparcia rodziny,
- od asystenta rodziny,

### **Kto może skorzystać z uprawnień:**

-każda kobieta ciąży i jej rodzina (w zakresie informacji i poradnictwa na temat rozwiązań wspierających rodzinę)

Rodziny, w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko. Oznacza to:

- ciężkie i nieodwracane upośledzenie albo
- nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu,
- kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu,
- kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych,
- kobiety, które po porodzie, nie zabiorą do domu dziecka z powodu:

poronienia,

urodzenia dziecka martwego,

urodzenia dziecka niezdolnego do życia,

urodzenia dziecka obciążonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami.

### **Jak korzystać z uprawnień.**

Podstawą do skorzystania z uprawnień jest zaświadczenie, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Zaświadczenie o chorobie powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, możesz otrzymać od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, który:

-posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

Ponadto zaświadczenie uprawnia dzieci do 18 r.ż. do:

-skorzystania z wyrobów medycznych na zasadach określonych w ustawie „Za życiem”,

-korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielonych w aptekach.

**Pamiętaj** też o tym, że każda kobieta w ciąży ma prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach.

Oznacza to, że:

-świadczenia ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i świadczenia szpitalne powinny być udzielone tym osobom w dniu zgłoszenia,

-jeżeli udzielenie świadczenia w dniu zgłoszenia nie będzie możliwe, powinno ono zostać zrealizowane w innym terminie, poza kolejnością wynikającą z prowadzonej listy oczekujących,

-w przypadku świadczeń ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (AOS) świadczenie powinno zostać udzielone nie później niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia.

Dokumentem potwierdzającym powyższe uprawnienia dla kobiet w ciąży jest:

-zaświadczenie od lekarza potwierdzające ciążę wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość pacjentki.

**Ważne:** wszystkie kobiety w trakcie ciąży mają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Co przysługuje kobiecie oczekującej dziecka, dowiesz się z informatora Ministerstwa Zdrowia „Ciąża i Poród”, który dostępny jest na stronie [www.mz.gov.pl](http://www.mz.gov.pl) zakładce „Zdrowie i profilaktyka” – „Zdrowie matki i dziecka”.

Każda kobieta w ciąży i jej rodzina może skorzystać z pomocy wsparcia asystenta rodziny.

Asystent nie tylko odpowie na wszystkie twoje pytania, ale też na podstawie pisemnego upoważnienia będzie mógł załatwiać w twoim imieniu sprawy w różnych instytucjach. Asystent pomoże ci także rozwiązać problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Asystent rodziny:

- udzieli informacji w zakresie dostępu do instrumentów polityki na rzecz rodziny,
- będzie mógł Ciebie reprezentować przed instytucjami i urzędami,
- udzieli wsparcia psychologicznego,
- udzieli pomocy w przezwyciężaniu problemów wychowawczych, udzieli pomocy prawnej,
- będzie Cię wspierał w realizacji codziennych obowiązków.

**Gdzie możesz się zgłosić po pomoc asystenta rodziny :**

Asystent rodziny jest zatrudniony w jednostkach organizacyjnych systemu wspierania rodziny lub w instytucjach pozarządowych działających na zlecenie samorządu gminy.

Przykładowe formy wsparcia oferowane przez asystenta rodziny:

- doradztwo w zakresie form i miejsc wsparcia,
- poradnictwo oferowane kobietom w ciąży i ich rodzinom,
- poradnictwo w zakresie pielęgnacji i opieki nad niemowlęciem,
- pomoc w codziennej organizacji życia rodziny, planowanie sposobów spędzania wspólnie wolnego czasu,
- nauka sprawnego wykonywania obowiązków domowych,

- doradztwo w zakresie zarządzania budżetem domowym,
- informowanie, jak działają urzędy, placówki wsparcia rodziny i dziecka,
- pomoc w sprawach urzędowych, wspieranie rodziny w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji, urzędów i innych instytucji,
- pomoc w zakresie możliwości podniesienia kwalifikacji zawodowych i poszukiwaniu pracy.

Ze wsparcia asystenta rodziny możesz korzystać w każdej sytuacji, gdy wyrazisz taką wolę. W tym celu należy wystąpić z wnioskiem do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach.

W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w ustawie „Za życiem” nie jest stosowana procedura wymagająca między innymi przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Z jakich uprawnień możesz skorzystać dodatkowo:

### **1.Okres okołoporodowy.**

- badania, które wykrywają potencjalne nieprawidłowości w ciąży(diagnostyka prenatalna),
- od 4 do 9 dodatkowych wizyt położnej w opiece nad dzieckiem (tzw. wizyty patronażowe) oraz większa ilość wizyt poradnictwa edukacji przedporodowej. Od 21 tygodnia ciąży do rozwiązania, położne przygotowywać będą kobiety do porodu i rodzicielstwa. Edukacja przedporodowa dotyczyć będzie porodu, położu, karmienia piersią i rodzicielstwa.
- poród w szpitalu na najwyższym specjalistycznym poziomie (III poziom referencyjny)-zgodnie ze wskazaniami lekarskimi,
- koordynowana opieka nad kobietą w ciąży zwłaszcza w ciąży powikłanej. Podczas porodu i położu kobieta będzie miała zapewnioną opiekę położniczą, w tym zabiegi wewnątrzmaciczne zgodnie ze standardami opieki położniczej nad ciążą i ciążą patologiczną. Noworodek będzie miał zapewnioną opiekę neonatologiczną.
- wsparcie kobiety karmiącej piersią (poradnictwo laktacyjne)zwłaszcza jeśli dziecko urodziło się przed 37 tygodnia ciąży lub ważyło w chwili porodu poniżej 2500 gramów.

### **2.Dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością:**

- porady jak pielęgnować i wychowywać dziecko,
- pierwszeństwo w udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej,
- pomoc psychologiczna dla rodziców,
- rehabilitacja lecznicza,
- wyroby medyczne takie jak pieluchomajtki, cewniki, protezy- na podstawie zlecenia upoważnionej osoby,
- zakup leków poza kolejnością,
- opieka nad dzieckiem na czas urlopu bądź odpoczynku (tzw. opieka wytchnieniowa). Rodzicom oraz opiekunom przysługuje do 120 godzin takiej opieki.

Będzie ona zapewniona:

- w dziennych ośrodkach wsparcia-placówkach całodobowych,
- w placówkach systemu oświaty ( np. szkołach),
- w ramach umowy z organizacją pozarządową na opiekę nad dzieckiem -również indywidualną,
- przez udział osoby niepełnosprawnej w różnych formach wypoczynku zorganizowanego,

-opieka poprawiająca jakość życia osób w ostatniej fazie choroby (opieka paliatywna i hospicyjna w warunkach domowych lub stacjonarnych),

-kompleksowe usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne,

-inne świadczenia wspierające rodzinę, w tym pomoc prawna (prawa rodzicielskie i uprawnienia pracownicze),

-informacje o innych formach wsparcia zawartych w ustawie „Za życiem”.

### **3. Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000zł**

#### **Komu przysługuje.**

Matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka.) bez względu na dochód, po wypełnieniu stosownego wniosku oraz podpisaniu zawartych w nim oświadczeń i dołączeniu wymaganych dokumentów.

Wraz z wnioskiem należy przedłożyć:

-zaświadczenie, że matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną najpóźniej od 10 tygodnia ciąży do porodu (zaświadczenie takie wydaje lekarz lub położna).

Wymóg ten nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko.

-zaświadczenie lekarskie, które potwierdza u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii, perinatologii, lub neonatologii. Przepisy nie określają szczegółowo wzoru takiego zaświadczenia.

#### **Kiedy złożyć wniosek.**

Złóż wniosek o wypłatę świadczenia do 12 miesięcy od dnia narodzin żywego dziecka. Wniosek złożony po terminie nie zostanie rozpatrzony.

Wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000zł znajduje się pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rodzina/lx-jednorazoweswiadczenie-z-tytulurodzeniasiedzieckauktoregozdiagnozowano111>

**Wniosek złóż w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baniach**